

„РАЙНА КНЯГИНЯ“ НА БУКУРЕЩКА СЦЕНА

Театралната дружина на Добри Войниковъ вече бъше обиколила почти всички крайдунавски градове и вътрешността на Ромъния. И навредъ, дето живѣха и страдаха българи, разнасяше свѣтла радост и ободрително слово. А народът я посрѣща съ вѣторгъ, ржкоплѣскаше и ликоваше да вижда представено на сцената миналото на своята родина, бунтовнитѣ подвизи на ония, които се бѣха пожертували за неговитѣ права и свобода.

Славата на театралната дружина бѣше порастнала толкова, че Добри Войниковъ биде повиканъ да даде представление въ столицата на Ромъния, въ Букурещъ, и то въ ромънския народенъ театръ. Тамъ щѣше да се играе и най-хубавото творение на Войниковъ — „Райна княгиня“.

Войниковъ и неговитѣ другари заработиха съ още поголѣмъ жаръ. Ето ги сега въ стантѣ за репетиция задъ сцената на блестящо освѣтения кристални лампи ромънски народенъ театръ. Салонът грѣ отъ чистота и свѣтлина. Никога българитѣ не сѫ играли на такава хубава сцена и предъ такъвъ салонъ. Актьорите се гримираха, обличаха блестящитѣ си дрехи отъ кафифе, пурпуръ и сърма, поставяха си златни гривни и обици на царе и придворни боляри, или обличаха ризиници, надѣваха шлемове на главитѣ си като войници или пленници. И през всичкото време тихо повторяха думитѣ, които трѣбаше да произнасятъ на сцената. Край всички преминаваше високата фигура на Войниковъ, който умѣше да имъ подхврля ободрителни думи и да имъ даде нѣкакъвъ съветъ. И за самия него предшестве най-славното, но и най-трудното дѣло. Защото самъ Каролъ I, кралъ на Ромъния е изказалъ желание да посети представлението.

Публиката лека-полека започна да изпъльва салона: най-напредъ се заематъ крайнитѣ мѣста, следъ това срѣднитѣ и първите; тамъ се настаняватъ богатитѣ и първенцитѣ. Най-после се изпъльватъ и ложитѣ. Тая вечеръ сѫ дошли и чуждестраннитѣ дипломати. Актьорската ложа сѫщо е пълна съ актьори-ромъни, които искатъ да видятъ играта на своите събрата-българи. По едно време внезапно се появява въ кралската ложа високата фигура на кралъ Каролъ. Народътъ като по даденъ знакъ става на крака и музиката гръмва... Когато свѣрши, бурни ржкоплѣскания изпъльва салона. Отново всичко притиха. И завѣсата полека и безшумно се вдига: на сцената се

вижда царската зала. Царь Петър седи на престола си съ скриптуръ въ рѣка. Предъ него стои дъщеря му — хубавата Райна княгиня. Тя държи книга въ рѣката си и пита своя царственъ баща за учението на магесника Бояна, учителъ и мѣдрецъ, братъ на царь Петър и синъ на царь Симеона...

Народътъ отъ салона слуша съ голѣмо внимание и следи това, което става на сцената. Най-после пада завесата. Залата кънти отъ бурни ржкоплѣскания и радостни оглушителни викове. И най-много се радватъ българитѣ-посетители. Тѣ чувствуватъ, какъ расте въ душата имъ народната гордостъ. Следъ малко пакъ се вдига завесата. Играта пренася зрителите въ онова далечно минало. И така сцената се отваря още 3-4 пъти. Сега вече царь Петър е убитъ отъ хората на Сурсула, а предателът е близко до целта си. Но се явява рускиятъ князъ Свѣтославъ, който избавя българското царство отъ похитителятъ. Той гледа съ вѣхищие портрета на Райна княгиня, която още не познава, понеже се е скрила въ една пещера. Той изказва желание да я види. Пристигатъ отъ Византия и синоветъ на царь Петър, Борисъ и Романъ, които били пленени отъ гърците и стоели въ Цариградъ като заложници. Великодушниятъ Свѣтославъ поставя българска корона върху главата на Бориса. Всички тѣржествуватъ и радостно запѣватъ пѣсеньта:

„Съ радостъ обща да запѣмъ,
Люти скърби да прогонимъ,
Въ братска слога да живѣмъ,
И съ добро да се запомнимъ...
Да царува миръ, любовъ
Подъ небесния покровъ!“

И тъй играта на актьорите продължава до края. Пада за седенъ пѣтъ завесата. Бурни ржкоплѣскания отново заливатъ салона. Извикватъ актьорите. Върху сцената полетява цвѣтя и букети.

Но ето въ кралската ложа настава нѣкакво раздвижване. Кралътъ дава знакъ. Адютантътъ слизатъ, отправя се къмъ сцената. Следъ малко води съ себе си единъ актьоръ, едвамъ успѣлъ да се разгимри. Той е изтѣрпнътъ. Адютантътъ го завежда въ ложата на краля. Той актьоръ е самиятъ Добри Войниковъ. Кралътъ го поздравлява, тупа го по рамото, изказва вѣхищението си отъ играта и притура:

— България заслужава свободата, докато има такива синове като васъ. Дерзайте! Взима чантата отъ своя адютантъ и врѣчва на Войниковъ една почтена сума леи да ги раздава като даръ на актьорите. Какво тѣржество!

Емануилъ В. Димитровъ

ВЕЛИКДЕНСКИ БОРАЦИ

Всрѣдъ яйцата сварени,
боядисани червени

и съ различни цвѣтове,
почнахъ да избирамъ две,
за великденски бораци,
здрави, яки, катъ юнаци,
съ островърхи бодове...
— Ей едничко, ето две!

Но додгето изъ панера,
ровихъ за да ги намѣря,

двойсеть други азъ строшихъ,
но бораницъ открихъ.

А сега, съ борака тука,
който смѣе да се чука,
нека знае, че отъ менъ
той ще бѣде — победенъ.

Любомиръ Дойчевъ

МИНЗУХАРЪ

Край поточето пѣниливо,
минзухаръ подаль главица
и оглежда се свѣниливо
въвъ сребристата водица.

Той е първиятъ другаръ
на поточето бѣбрево,
той е пролѣтния даръ
на поточето шумливо.

А пъкъ бистрото поточе
му се радва и се смѣе,
и си тихично клокочи,
и му сладко пѣе.

Славчо Ангеловъ

Грасотицѣ на родната страна

Хижата въ прочутата гориста и курортна мѣстност
Чамъ Кория, единъ отъ най-хубавитѣ и приятни кѣ-
тове на родната земя.

ДѢБЪ

Като самотенъ стражъ въ полето —
извилъ стъбло къмъ лазура,
стърчи високъ, грамаденъ дѣбъ, —
разперилъ жилави клоне, —
свидетъ нѣмъ на вѣковетъ,
на миналото — споменъ скжъ!

Извилъ стъбло къмъ лазура,
разперилъ жилави клоне, —
свидетъ нѣмъ на вѣковетъ,
съсъ якѣ си рамене.

Скриль въ себе си гигантска сила,
като прекрасенъ исполнинъ
на хора, птици е закрилникъ,
на дълголѣтието — синъ!

Ненчо Савовъ

Побѣрзайте съ изплащането на абонамента!
Крайно време е да се отчетатъ всички настоятели!

Отдавна не си наминавалъ на
самъ.

— Какво ще правя? — гледашъ го зачуденъ чично Хансъ. — Малко ли сѫ чирацитетъ. Ето, тази вечеръ е редъ на Руди.

— Тогава азъ ще му помагамъ.

— Е добре, помогай му, —
съгласяваше се чично Хансъ.

Отначало другите чираци и калфи си мислѣха, че Петъръ иска да се докара предъ майстора, да мине за много работенъ. Но после разбраха, че не е за това. И когато вечеръ оставаше следъ всички, и когато сутринъ го намираха прѣвъ въ дъното да чопли нѣщо и да си пресмѣта, махаха съ рѣже:

— Заплѣсь!

Единъ денъ въ работилницата влѣзе старъ човѣкъ съ изтѣркани дрехи. Той се подпрѣ на бастунчето си, изкашилъ се и поздрави.

— Добре дошелъ, стари приятелю, — посрѣзна го чично Хансъ и му подаде рѣка. —

— Ама инакъ го бива, нали?

— попита обнадежденъ го-

стътъ.

— Бива го, срѣченъ е. Ама нѣщо все като че не живѣе и не работи тукъ... За тѣнките работи, като него другъ отъ калфитѣ нѣмамъ...

Като се вѣрнѣше вечеръ, Петъръ вече рѣзе и влизаше въ малката стаичка откъмъ двора, дото бѣше наредилъ една малка работилничка. Работѣше по цѣли часове, но какво работѣше, никой не можеше да разбере. Една вечеръ баща му влѣзе при него, погледа го и сви рамене:

— Хвани нѣкоя работа, дето ще видишъ полза отъ нея, Петре, — гѣлчеше го той галено.

— Вадиши си очите надъ тия стърготини, а на, нѣма какво да ядемъ...

Петъръ гледаше баща си, мигаше виновно и казаше:

— Ако изработка това, което съмъ започналъ, ще станемъ богати.

— Че какво е то? Че кога ще го свѣршишъ? Откакъ си постѣпилъ при Хансъ, все то-

НАШИ ПИСАТЕЛИ

Трайко Симеоновъ

Роденъ е на 9 юли 1886 година въ гр. Шуменъ. Сега живѣе и работи въ София.

Трайко Симеоновъ е единъ отъ първите наши детски писатели. Цѣлото негово творчество е посветено на маклѣтѣ, за които той пише съ голѣма любовъ. Написалъ е книгите: „Златното момиче“, опера „Златни облачета“, „Народни залъгалки“, „Кой кого уплаши?“ и др. Наскоро излѣзе новата му стихотворна сбирка „Горски темениужки“, отъ която даваме на първа страница стихотворението „Великденъ“.

Той е билъ дълги години учителъ и е редактиранъ сп. „Темениужка“, „Детски свѣтъ“, „Детска градина“, „Поточе“ и в. „Вѣздържателче“. Сътрудникъ е на всички детски вестници и списания.

ВЕЛИКДЕНЬ

Слынце грѣйна,
льхъ повѣ,
птичка кацна и запѣ:

— Ей, Великденъ лекокриль,
надъ балканитѣ е свиль —
вихромъ бѣга презъ гори,
носи даръ да ни дари.

На юнацитѣ калпаци,
на момитѣ козунаци,
на послушнитѣ дѣца
пълна кошница съ яйца.

Георги Хрусановъ

ва работишъ. Какво е то, за какво ще служи?

— Часовникъ. Ще се мѣри съ него времето. Но не е като досегашнитѣ часовници. Този часовникъ ще се носи въ джеба и ще показва часовете съ стрелка.

И Петъръ посочи една кутийка.

Бащата я погледна, махна отчаяно съ рѣка и си излѣзе.

— Праздна работа, — рече той само.

Но работата на неговия синъ не бѣше праздна. Наистина, като повечето откриватели въ миналото, той не забогатѣ. Но той откри джебния часовникъ съ пружина. Четиристотинъ години отъ тогава, всички хора по земното кѣлбо си служатъ съ този часовникъ, но малцина знаятъ, че това чудно цѣкащо помагало е открито отъ едно бедно момче отъ германския градъ Нюренбергъ.

Георги Караблавовъ

ПЕТЬРЪ ЗАПЛѢСТЬ

Работилницата бѣше дълбока и опушена като бъргела. Когато огнището загасаше, калфитѣ и чирацитетъ се бѣска, щипѣха се и се кикотѣха.

— Пакъ ли? Пакъ ли? — викаше строго чично Хансъ, майсторътъ. — Хайде, елате на съмъ!

Само Петъръ Хенлейнъ, единъ отъ най-младите калфи, не се закачаше. Когато остана свободенъ, той се отдръпнаше на страна и се замисляше.

— Заплѣсь! — викаха му другите въ работилницата. — Съшило да го боднешь, нѣма да се помрѣдне.

Петъръ мълчеше. Понѣкога само се усмихваше, и усмишка та му бѣше блага и безобидна. Вечеръ той оставаше последенъ въ работилницата и се молѣше на майстора:

— Да помета азъ, а? ... И ако може все азъ да оставамъ да мета?